

ČLOVĚK VERSUS (PROTI) VEPŘI

Kázání ze soboty 4.2.2017 – br. Josef Cepl

Zákl. text: Marek 5,1-20

V evangeliích je zřazena řada příběhů, které označujeme jako zázračné. Ale právě tento, který jsme četli z Markova evangelia je ze všech nejpropracovanější. Obzvláště když ještě přihlídneme k tomu, jak situaci popisují evangelisté Matouš a Lukáš. A je v celku jedno, kolik těch postižených bylo, Matouš píše o dvou. Nám jde o poselství tohoto příběhu.

Ten se odehrál, když Ježíš poprvé vstoupil na tzv. pohanské území, a ukazuje, jak to tam vypadá, co se děje, když člověk vymění své pány, tedy svého Stvořitele za kohokoliv, nebo cokoliv jiného, za jakoukoliv jinou náhradu.

A je jedno, zda jde o filozofii, nebo zda je člověk sám sobě bohem, nebo se mu bohem stanou věci. Příběh je nanejvýš aktuální i dnes.

Tento příběh jakkoliv dramatický a drastický dává člověku naději, protože popisuje Krista jako toho, kdo je nejen učitel. Kristus je tím, kdo má moc nad kýmkoliv, nebo čímkoliv, co člověka zotročuje a činí závislým.

Profil postavy, které Ježíš pomohl je příšerný. Posedlý člověk ztratil podporu své vlastní rodiny, neměl žádné přátele a byl odsouzen k životu mezi mrtvolami. Ten chlap všem naháněl strach. Lidé ze setkání s ním měli hrůzu.

Ten člověk byl pro ostatní symbolem podstaty zla, huře už dopadnout nemohl a Ježíš ukazuje, že k osvobození od zla je zapotřebí vlivu, který je silnější než zlo. Ježíš tohle zvládá, Ježíš toto umí.

Pojďme tedy k vlastnímu příběhu a jeho poselství pro nás. Jen pro zajímavost, působivá je už i samotná návaznost na předchozí příběh. Totiž po té, co se dívali smrti do tváře na rozbouraném jezeru, připlouvají nyní na druhý břeh a přímo na hřbitov :)

Tím evangelium jen podtrhuje, že Ježíš se jako jediný může pustit do zápasu se smrtí, protože to má smysl.

Ježíš jako jediný je schopen tento zápas vyhrát. On je schopen nad smrtí zvítězit.

Gerazenští nebo obyvatelé Gadary byli v šoku. Seběhli se k moři a to, co uviděli, jim doslova vyrazilo dech. Naskytl se jim totiž nepěkný pohled na utopené celé stádo vepřů, těla zvířat ještě plula na povrchu a na druhé straně posedlý, ze kterého je normální člověk.

V centru dění stojí ten, kdo to vše způsobil. Ježíš a jeho výzva: **Vepři nebo člověk????!!**

Tomu nešťastníkoví, než byl uzdraven, nikdo nedovedl pomoci. V jeho životě převládala samota, deprese, sebedestrukce. Onen muž bojoval s čímsi v sobě, co bylo mnohem silnější, než co by stačil zvládnout.

Lidé se mu snažili pomoci tím, že ho všemožně spoutávali, aby si nemohl tak snadno ubližovat. Jejich pomoc byla ale neúčinná. Člověk toho proti zlu v jakémkoliv podobě mnoho sám ve své vlastní síle nezvládne. **Marek 5,4**

Pohled na zkrvaveného člověka, který si rozdírání tělo ostrými kameny, byl hrozný.

Proti jeho osamění stojí to, co ho pronásleduje, co on sám nazývá legie, protože je toho

na něj mnoho.

Zkrátka, z pohledu jeho současníků byl tento muž nevladatelný šílenec, který jejich kraji dělal jen ostudu. Když to s ním nikam nevedlo, nechali ho svému osudu. Starosti o 2000 věpřů byly velké, na zbytečnosti neměli čas. Když je v ohrožení náš vlastní klid a když máme práce nad hlavu, velmi snadno ztratíme zájem o neštěstí druhých lidí.

Hlavně, že ten člověk nikoho neohrožoval. Pobíhal sice venku nahý, ale to zas až tak nikomu nevadilo, žil přece v horách a v hrobových jeskyních.

Vyděděnc, který má blíže k mrtvým než k živým. Sice sebou neustále nosil kameny, což nikomu úplně na klidu nepřidá, ale protože je používal výhradně k sebepoškozování, tak buď. Nezbyvá než doufat, že to jednou s těmi kameny přežene a bude od něj pokoj.

Čas plynul, situace to byla stále stejná, až jednou. V kraji se objevil zvláštní muž, který se nebál procházet tam, kde byli pohřbeni lidé.

Postižený na Ježíše vyběhl jako pes, aby ho z jeho území zahnal pryč. Ježíše je třeba vyhnat, ať si jde jít. Tady to území ovládají síly zla, tady v té části hor vládne ďábel. Pro Ježíše tady není místo.

Ježíš satana vyhnal z nebe, satan se ho pokusí vyhnat odsud. Ano, znovu se pokusí s ním bojovat, zastrašit ho, změnit jeho trasu. Oproti nebeské situaci, kde to ďábel prohrál na celé čáře, se to tady třeba změní.

Zlo to na Ježíše zkouší znovu a znovu. Do nebe, do Hospodinovy přítomnosti satan nemůže, tak to bude zkoušet tady na zemi. Všemi možnými prostředky, všemi možnými způsoby. Ďábel to zkouší na Ježíše, tatáž mocnost zla to zkouší na nás. Často a všude. Pozor na to.

Marek 5,6-8

Drama se přirostuje vidíte? Ten postižený křičí na Krista slovy: „Ježíši, Synu Boha nejvyššího“ Paradoxně tak dává posedlý člověk odpověď na otázku učedníků z **4,41**

Ježíš je ten, kdo je jako jediný schopen vládnout i nad mimořádně mocnými nečistými silami.

Všimněte si, že postižený křičí „netrap mě!“ Tak kdo koho vlastně trápí? Ten postižený byl v područí kdo ví čeho, teď má na dosah pomoc, mohl toho využít, ale protože je v zajetí Bohu nepřátelských sil, nezvládá to.

Pojem „netrap mě“ je v Bibli velmi často propojen s pojmem budoucího soudu, zejména s utrpením a vůbec, údělem padlého Babylona. Posedlí a nečistí duchové v něm, se bojí konečného Božího soudu.

Předchutí, předobrazem toho konečného soudu nad zlem je právě už soud nad silami zla, které ovládaly toho chudáka. Satan zbaběle ústy postiženého nebožáka žadoní: „Netrap mě.“ Jakoby chtěl vyjádřit: Dost na tom, že mě jednou zničíš Kriste totálně, úplně a definitivně, tak mně teď nech na pokoji, teď mě netrap, teď mě ještě nesud’.

Teď mě nevyháněj. Já to Boží stvoření chci ještě trochu potýrat, potrápít, ovládat, ovlivnit, pokoušet. Kriste, ještě nemáš právo mě handicapovat. Tvůj čas teprve přijde na konci věku. Teď mě ještě nech.

A co na to Ježíš? **TAK TO TEDA NE!** Kde jsem já, tam nemůžeš být ty a protože tě umím vyhnat, udělám to. Hned! Kde žiji v lidech já, tam pro tebe „potvoro“ satanská není místo. **Marek 5,8b**

Obecnou otázkou je, kdy Ježíš svou moc použije, nikoliv, zda ji má. Kdy ji použije, když ji má, je jen na něm. Každopádně jeho moc pomáhá. Jeho moc stačí i na legii nebo-li pluk, nebo-li na jakýkoliv počet padlých bytostí, ďáblových spolupracovníků. Jejich počet prostě pro Ježíše není rozhodující.

Pohled na ještě před chvílí postiženého muže byl fascinující. V ruce neměl žádné kameny, byl oblečený, klidně sedí, je v pohodě, je mu konečně dobře. Z našeho pohledu ztracené existence, cizoložníky, lumpy, zloděje Ježíš vrací mezi normální lidi.

My jsme se smířili s tím, že jsou ztraceni. Oni se smířili s tím, že jsou ztraceni. Ten, kdo umí účinně pomoci se ovšem s takovýmto stavem věcí smířit nehodlá. Ježíš se s naším hříšným stavem nesmíruje.

Osvobození člověka od zlého a všech důsledků hříchů ovšem není zadarmo. Tu cenu nejvyšší přinesl Kristus sám. Nejenže dělal velkolepé zázraky, jako například ten, kterým se dnes zabýváme, ale ta cena za to je strašná, je vysoká, je nevyčísitelná. Ježíšovy zázraky nejsou lacinou „šou“. Ježíš se jimi nepředvádí.

Jeho zázraky nemají vyvolávat umělecký dojem a ani nás nemají vést k tomu, abychom ztratili pojem o realitě a vznášeli se pod dojmem výjimečných zkušeností někde s hlavou v oblacích.

Ježíšovy zázraky jsou drahé, velmi drahé. Stály Krista velké utrpení a nakonec i život na Golgotě. Nicméně pomoc postiženému stálo něco i gerasenské. A oni nesouhlasí.

Tak to tedy ne, někoho zachránit, udělat zázrak, vyvolat duchovní prožitek, pomáhat, zachraňovat pro věčný život, to jediné, když nás to nebude nic stát. Vyměnit vepře za člověka! Ne! To ne!

Představme si misky vah. Na jedné je jeden už zase normální člověk a zřejmě i zachráněný pro věčný život. Na druhé misce je 2000 vepřů. Těžké to rozhodování!

Živnost je živnost. Vepři = zisk a zisk = jídlo, střecha nad hlavou a jiné požitky.

Gerasensští si rychle spočítali cenu onoho stáda vepřů. Ta byla tak vysoká, že proti této ceně nemá jeden člověk šanci. Jde o to vyměnit ve svém myšlení a srdci vepře za člověka. To nedovedeme. To se totiž nevyplatí.

Jak to vyřešit? **Marek 5,17**

Ježíš zachraňuje, ale my máme rádi vepřové! A teď myslím to vepřové obrazně. Ježíš zemřel a kolik lidí to bere? Holt máme ty své vepře, ty své jistoty, tu svou obživu, ty své postoje, ty své názory, tu svou filozofii, ty své hodnoty, ty své představy, ty své bohy, touhy, naděje.

Přijmout člověka! Z pohledu příběhu, z pohledu Ježíše Krista je právě toto velmi důležité. Přijmout člověka ovšem znamená přijmout Boha. Vydržet to s člověkem znamená vydržet to, chtít být s Bohem. Protože Bůh člověka stvořil a Bůh se za žádných okolností člověka nevzdává. Dovedete si představit, že bychom uctívali Boha, vyznávali v něho víru

a při tom nenáviděli lidi, nechtěli a neuměli s nimi žít?

To je absurdní představa. To nejde dohromady. Chodit s Bohem a míjet, nebo obrazně přeskakovat člověka? Celé křesťanství by bylo tragickou iluzí, kdybychom měli namířeno k Bohu, ale člověka kdybychom neuměli přijmout.

Ano, je pravda, že i pro Boha bylo stvoření člověka a člověk s jeho svobodnou vůlí velkým rizikem. A když je člověk pro Boha velkým rizikem, tak je člověk rizikem i pro člověka. Hospodin to riziko podstoupil a člověka se nevzdal ani tehdy, když se člověk vzdal a vzdává Boha.

Bůh se dokonce stal člověkem, aby člověku dal ještě jednu šanci žít věčně. Žít s Bohem a neumět žít s člověkem je protimluv, je nesmysl. Kolik váží člověk na vahách našeho svědomí? Jakou cenu má pro nás náš blízký člověk? Dokážeme dát přednost člověku před vším ostatním?

A nebo vše ostatní v uvozovkách „vepří“ to znamená: práce, kariéra, předpisy, zisk, zábava, adrenalin, štěstí, dobrodružství, splnění snů a plánů a pak teprve člověk?

Manžel, manželka, kolega, soused, rodič, dítě? Jak to s námi je v praxi?

Ten, komu Ježíš pomohl ho chce následovat. Ježíš mu v tom ale brání a jakoby mu řekl, že když ho chce následovat, tak co má udělat? Co je následování Krista? Co to je být s Kristem?

Marek 5,18-20

Následovat Krista znamená jít domů ke své rodině. Totiž ten text, Boží slovo nám říká, že osvobození od ničivé moci zla vede k obnovení rodinných vztahů, které byly alespoň ve starověku vysoce ceněny a byly považovány za naprosto nezbytné.

Ten člověk měl narušený vztah ke své rodině. Kristus ho uzdravil, pomohl mu a posílá ho domů, k jeho blízkým. Mimo jiné jim a ostatním lidem má říci, jak veliké dobrodiní mu Ježíš učinil.

Ať už máme jakékoliv vztahy ve svých rodinách nebo s jinými lidmi, jdeme k nim i my a řekněme jim způsobem, který nám je blízký, jak dobrotivý je Ježíš.

Amen.